

Scenekunst (<http://www.scenekunst.no/>)

TEATER
([HTTP://WWW.SCENEKUNST.NO/SAK/GENRE/TEATER/](http://www.scenekunst.no/sak/genre/teater/)) ([HTTP://WWW.SCENEKUNST.NO/SAK/GENRE/TEATER/](http://www.scenekunst.no/sak/genre/teater/))

Nyheter
(<http://www.scenekunst.no/sak/category/nyheter/>) (<http://www.scenekunst.no/sak/category/nyheter/>)

Mare av Lisa Lie. Foto: Tale Hendnes. Scenograf og kostymedesignar: Maja Nilsen. Lysdesignar: Kerstin Weimers

Fifty ways to kill your children

Slipp taket, Lisa Lie har gjort sitt inntog på Det Norske Teatret!

Twitter (<http://twitter.com/intent/tweet?url=http%3A//www.scenekunst.no/sak/fifty-ways-to-kill-your-children/>) | Facebook (<http://www.facebook.com/share.php?u=http%3A//www.scenekunst.no/sak/fifty-ways-to-kill-your-children/>)

KRITIKK | 21.1.2019

Chris Erichsen (<http://www.scenekunst.no/sak/author/chris-erichsen/>)

FAKTA

Det Norske Teatret, scene 2

Mare

Av Lisa Lie

Med: Renate Reinsve, Madalena Sousa Helly-Hansen, Christian Ruud Kallum, Oddgeir Thune, Kjersti Aas Stenby

Omsetjing: Gunhild Øyehaug

Regissør: Lisa Lie
Scenograf og kostymedesignar: Maja Nilsen
Lysdesignar: Kerstin Weimers
Komponist og lyddesignar: Magnus Børmark
Dramaturg: Ingrid Weme Nilsen

Av og til er det heldigvis sånn at dersom du ikke helt skjønner det du ser så er det ikke fordi du er dum eller ikke har knekt en eller annen kode som alle andre på mystisk vis har knekt. Det kan også være fordi det ganske enkelt ikke er noe å skjønne. Ikke forstått sånn at det som foregår på scenen er innholdsløst eller dårlig eller meningsløst. Du har bare glemt å aktivere de rette tentaklene.

Selv hadde jeg i forkant sittet i timevis og skrevet om joik (<http://www.scenekunst.no/sak/joiken-er-ditt-musikalske-navn/>). Med litt på veien hastig inntatt indisk street food rumlende i magen, endte jeg opp med å sitte og irritere meg over de innforståtte som satt rundt omkring i salen og lo tilhørelatende demonstrativt på strategiske steder. Det tok litt tid før jeg selv kom fram til den eneste forsvarlige konklusjonen: Slipp taket, det er Lisa Lie som har gjort sitt inntog på Det Norske Teatret!

En annen virkelighet

Gjennom mange år har Lie brukt teaterformatet til gradvis å søke seg over mot noe av det som teatret i sin essens er skapt for: En annen virkelighet. Noe ryktene forteller har materialisert seg også i prøveprosessen på Det Norske Teatret. Der har man visst aldri opplevd liknende og noe manus lot seg naturligvis ikke oppdrive.

I *Mare* tar hun utgangspunkt i myten om trollkvinnen Medea, tolket i et av antikkens mest kjente skuespill av Euripides. Et sentralt omdreiningspunkt er Medeas rasende hevn over å ha blitt sveket av sin mann Jason. En hevn som hun iverksetter, ikke bare ved å drepe Jasons nye hustru, som jo er en logisk og umiddelbart forståelig handling, men også hennes egne og Jasons felles barn. Myten har vært nyskrevet og tolket utallige ganger gjennom teaterhistorien og har, som flere andre antikke skuespill,

(<https://www.aag2019.no/>)

(<https://baerumkulturhus.no/nagelhus-schia-productions-orbo-novo>)

(<http://pitfestival.no/>)

(<https://www.dansenshus.com/forestillinger/story-story>)

vært anvendt blant annet innen psykologien for å framskaffe innsikt i kvinnesinn, morsrolle og kjærlighetens skyggesider. I sin versjon, *Medealand*, løftet Sara Stridsberg figuren inn i en mer samtidig, feministisk kontekst. Og snart settes en versjon opp på Torshovteatret, skrevet av Athena Farrokhzad og regissert av Kjersti Horn.

«Eg har lenge vore fascinert av kva som driv foreldre som drep barna sine», sier Lisa Lie i et intervju på teatrets webside. Hun vil prøve å forstå, ikke for å forsvare, men for «å få innsikt i desse mørke kreftene, som eg trur finst i oss alle». Dette gjør hun ved å iscenesette noe som kanskje likner den situasjonen og tilstanden som *Medea* og hennes omgivelser befinner seg i når det skjer.

Dionysisk festival

Rammen rundt fortellingen er en dionysisk festival «for djup sorg» på et antikk-liknende torg eller atrium. Disse festivalene var arnestedet for det som i en mer kultivert form ble til teatret slik vi kjenner det i dag. Dionysos var guden for fruktbarhet, rus og ekstase, noe som skal ha kommet til uttrykk i form av heftig dans, hyppig inntak av rusmidler og utførelse av transeframkallende ritualer.

Et mylder av rollefigurer hentes både fra de antikke mytene og nyere historie, som for eksempel kona til Joseph Goebbels, Magda, som tok livet av barna sine da hun forsto at det hele var over. De fem skuespillerne steller i stand et frodig, kaotisk drama som jeg som sagt måtte gi opp å holde oversikten over. Her er det bare å hoppe på det flygende teppet og bli med på transcenderingen inn i en annen verden, med sin drømmeaktige, vilt assosiative logikk. Er du heldig får du tak i en og annen referanse underveis, om du ikke gjør det er ikke det så farlig. På et tidspunkt dukker det for eksempel opp noen veldig lange brød som opprinnelig ble båret av unge piker i de antikke dionysiske prosesjonene, ved siden av digre fallosfigurer. I *Mare* brukes disse brødene side om side med teite vitser og replikkvekslinger a la: – *Ja, ja Jason.* – *Ja, sånn!* Det er noe for oss alle sammen. Den burleske, trashy estetikken er av velkjent Lisa Lie-merke. Alle er kraftig og karikert sminket, har på pastellfargete parykker og løsthengende kjortler. Handlinger og replikker assosieres videre inn i de neste mulige handlingene og replikkene og videre derfra in absurdum til vi har glemt hva det begynte med.

Tvetydighet

Stemningen er gjennomgående preget av en foruroligende tvetydighet, som ikke minst skapes ved hjelp av Magnus Børmarks musikk og lydarbeid. Ett eller annet sted kjenner vi at det *Mare*-rittaktige parallelle universet som utspiller seg der nede på scenen reflekterer den verdenen vi selv befinner oss i. En stor smerte er inkludert i den absurde, surrealistiske tilnærmingen til barnedrapene. Forvirring, sorg, foretning, dårlig samvittighet, morskjærlighet, omsorg, alt er med, hele tiden. Hvordan døde barna? Hoppet hun fra balkongen med dem i armene? Eller snublet de bare over kanten og havnet i elva, ned til alle de andre barna som fløt rundt der? Eller kanskje de bare forsvant, sånn uten videre?

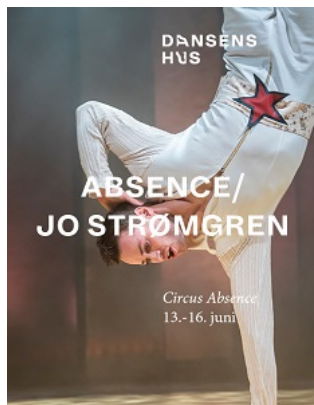
Det er grunn til å anta at *Mare* er et delresultat av Lisa Lies [forskningsprosjekt](http://www.khio.no/kunstnerisk-utviklingsarbeid-og-forskning/stipendiatprogrammet/stipendiater/lisa-charlotte-baudouin-lie) (http://www.khio.no/kunstnerisk-utviklingsarbeid-og-forskning/stipendiatprogrammet/stipendiater/lisa-charlotte-baudouin-lie) på KhiO, som nettopp går ut på å la det «fiktive og det virkelige blandes til ny virkelighet», noe hun strengt tatt må sies alltid å ha hatt som prosjekt. Interessant i denne sammenhengen er at skuespillerens arbeid med materialet er integrert i forskningen som et prosjekt i seg selv og dermed like viktig som resultatet av forestillingens skapelsesprosess. Det er ikke her snakk om det mer eller mindre utgåtte begrepet «devising theatre», hvor skuespillerne er med på å skape forestillingen gjennom improvisasjoner hvor de i stor grad henter materialet fra egne erfaringer. Prosessen går mye lengre enn som så, ved at skuespilleren søker seg «forbi begrensningene som tilhører erfaringer fra levd liv, og kan snakke fra et tall andre posisjoner og steder, som oppleves selvopplevde, men tilhører fantasien». I *Mare* kommer det til syne i en stilisert, outrert spillestil som til tider får aktørene til å likne digitale animasjonsfigurer.

Alt tyder på at de fem skuespillerne på Det Norske Teatret har tatt til seg Lisa Lies prosjekt. De agerer liksom fra innsiden av det syke universet de har vært med å skape med en egen form for energi. Og det er til å bli glad av, at det foregår synlig, genuin kompetanseutvikling på en stor institusjon – noe som dessverre ikke alltid er en selvfølge.

- Filharmonien til f (http://www.sce-til-folket/) (1)
- Kulturrådet og prinsipploshet (http://www.sce-og-basisstotten-prinsipploshet-1)

KALENDER

23.05. 15:00	Musi Praks skriv --- Sølvb bilib
23.05. 19:00	Susie Black Black Scen
23.05. 15:00	Musi Praks skriv --- Sølvb bilib
24.05. 18:00	Nabo Urpre Auna Gaml
24.05. 18:00	PETF Teate Brekl
Login (http://premieret)	
Hele kalenderen (http://www.scen)	

(<https://www.dansenshus.com/forestillinger/circus-absence>)

STAMSUND

TEATER-

FESTIVAL

28.5-1.6

2019

(<https://www.stamfest.no/>)

[KOMMENTER VIA FACEBOOK](#)

[KOMMENTER](#)

Din e-postadresse vil ikke bli publisert. Obligatoriske felt er merket med *

Navn *

E-post *

Nettsted

Jeg er ikke en robot

reCAPTCHA
Personvern · Villkår

Publiser kommentar

SISTE SAKER

TEATER

KRITIKK 23.5.19: Millenniumsgenerasjonens tomhet (<http://www.scenekunst.no/sak/millenniumsgenerasjonens-tomhet/>)

KRITIKK 22.5.19: Utvidet koreografi (<http://www.scenekunst.no/sak/utvidet-koreografi/>)

KRITIKK 16.5.19: En genuin live-opplevelse (<http://www.scenekunst.no/sak/en-genuin-live-opplevelse/>)

KRITIKK 16.5.19: Middelklassedrama møter høyborgerlig festivitas (<http://www.scenekunst.no/sak/middelklassedrama-moter-hoyborgerlig-festivitas/>)

MUSIKK

KRITIKK 21.5.19: Lydhør Saariaho og retningsløs Ravel (<http://www.scenekunst.no/sak/lydhor-saariaho-og-retningslos-ravel/>)

KRITIKK 16.5.19: En genuin live-opplevelse (<http://www.scenekunst.no/sak/en-genuin-live-opplevelse/>)

KRITIKK 13.5.19: Nyansenes dramatik (<http://www.scenekunst.no/sak/nyansenes-dramatik/>)

KRITIKK 10.5.19: En konsert om et hus (<http://www.scenekunst.no/sak/en-konsert-om-et-hus/>)

DANS

KRITIKK 22.5.19: Utvidet koreografi (<http://www.scenekunst.no/sak/utvidet-koreografi/>)

KRITIKK 20.5.19: Tar det personlig (<http://www.scenekunst.no/sak/tar-det-personlig/>)

KRITIKK 14.5.19: Ballett 2.0 (<http://www.scenekunst.no/sak/ballett-2-0/>)

KRITIKK 13.5.19: Nyansenes dramatik (<http://www.scenekunst.no/sak/nyansenes-dramatik/>)

KULTURPO

KOMMENTAR 24.4.19: diktatur (<http://www.scenekunst.no/sak/diktatur/>)

KOMMENTAR 4.4.19: tragediens dramaturgi (<http://www.scenekunst.no/sak/tragediens-dramaturgi/>)

DEBATT 20.3.19: Lede må utlyses bredt (<http://www.scenekunst.no/sak/ledema-utlyses-bredt/>)

KOMMENTAR 11.3.19: demokrati (<http://www.scenekunst.no/sak/demokrati/>)

UTGIVER

ANSVARLIG REDAKTØR:

ANNONSER

NYHETSREV

Scenekunst.no A/S Scenekunst.no er en redaksjonelt uavhengig nettside for profesjonell scenekunst og tilhørende kulturpolitikk. Vi følger Norsk redaktørforenings redaktørplakat

(<http://www.nored.no/Redaktoeransvar/Redaktoerplakaten>).

Innlegg i kommentarfelt skal skrives under fullt navn. Scenekunst.no er medlem av Norsk Tidsskriftforening (<http://www.tidsskriftforeningen.no/>). Scenekunst.no er støttet av Norsk kulturfond. Fra 2016 er tidsskriftet organisert som et almenntilgjengelig aksjeselskap (<https://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=916102437>) med NTO, DTS, NSF og NoDA som eiere og bidragsytere. Film- og teaterteknisk forening gir også årlig støtte.

JULIE RONGVED AMUNDSEN

TLF. 97744391

REDAKTOR@SCENEKUNST.NO

([MAILTO:REDAKTOR@SCENEKUNST.NO](mailto:REDAKTOR@SCENEKUNST.NO))

VIL DU ANNONSERE PÅ SCENEKUNST.NO?

KONTAKT KUNNSKAPSMEDIA AS VED STURE

BJØRSETH, TLF. +47 95436031 (TEL:+4795436031)

ELLER ANNONSER@SCENEKUNST.NO

([MAILTO:ANNONSER@SCENEKUNST.NO](mailto:ANNONSER@SCENEKUNST.NO))

Vil du abonnere på vårt nyhetsbrev (<https://scenekunst.us7.list-manage.com/subscribe?u=dcabd3b9686427e8ce9cfaafa>) og gi oss din epostadresse.